

Pauli Selkee

Saarna 8.11. 2015.
Luther-talo, Tampere.

Danielin esimerkki

Isänpäivän vanhan testamentin lukukappaleessa (Dan. 2. 31-41. 44) kohtaamme Danielin, juutalaisen nuoren miehen. Siirrymme nyt Danielin mukana Babylonian hoviin. Kun Jerusalem valloitettiin, vietiin Daniel Babyloniaan koulutukseen mahdollista virkamiesuraa varten. Koulutus kesti kolme vuotta, ja sitten oli loppukokeen aika. Vain parhaat pääsivät kuningas Nebugadnessarin palvelukseen. Daniel ja hänen kolme kaveriaan olivat parhaat.

Daniel osasi siis sopeutua nopeasti uusiin olosuhteisiin vieraassa maassa. Hän oli myös ahkera oppilas, vaikka varmasti joutui haasteellisiin tilanteisiin uskonsa kanssa. Babyloniassa oli aivan erilainen hengellisyys, juutalaiselta kannalta katsoen epäjumalien palvonta. Danielilla oli vahva juutalainen identiteetti, joka auttoi häntä myös ymmärtämään muita uskontoja ja ihmisten erilaisia näkemyksiä. Hän oli saanut omalta isältään ja äidiltään juutalaisen kasvatuksen, ja tunti Mooseksen lain.

Kun ajattelemme Danielin perhettä huomaamme, että hän joutui eroon isästään jo nuorena. Voimme olettaa, että isä oli tukenut hänen kasvuaan mieheksi, mahdollistanut hänelle turvallisen lapsuuden ja opettanut rukouksen tärkeyttä omalla esimerkillään. Eräänä päivänä Daniel joutuisi nimittäin todelliseen testiin rukouksen suhteen.

Daniel oli Jumalan mielen mukainen nuori mies. Hän rukoili ja noudatti vanhan testamentin säädöksiä. Daniel oli kolmen kaverinsa kanssa opiskellut ahkerasti, joten hänestä kasvoi oppinut mies. Mutta hän kohtasi myös vaikeuksia, hengellisiä vaikeuksia. Hän ei voinut syödä sellaisia ruokia, jotka olivat vastoin Mooseksen lakia. Mutta kuninkaan esivalta käski syömään sellaisia ruokia. Daniel piti linjansa, mutta otti silti huomioon toisen osapuolen näkemyksen, ja molemmille mahdollinen kompromissi löytyi. Danielista alkoi kasvaa viisas vakaumuksellinen johtaja. Hän oli vähässä uskollinen, ja eräänä päivänä Jumala korotti hänet. (Matt. 25:23)

Vanhan testamentin tekstissä kohtaamme maailman kuuluisimman kuvapatsaan. Babylonian kuningas Nebugadnessarin unen ihmispatsaasta ja sen selityksen. Korotus koitti, kun

kuningas oli tullut levottomaksi erikoisen unen vuoksi, ja käski vihoissaan tuhota maan viisaat. Saadakseen varmuuden unen merkityksestä kuningas vaati maan viisaita kertomaan hänelle sekä unen että sen selityksen. Tässä kohtaa Daniel päätti toimia. Hän neuvotteli lisää peliaikaa ja pyysi kolme toveriaan pyytämään rukouksessa Jumalalta apua. Niin kävi, että Jumala ilmoitti salaisuuden, unen ja selityksen, yöllisessä näyssä Danielille. Tästä opimme: kannattaa rukoilla!

Kuninkaan näkemän patsaan merkitys avautuu meille Danielin ohjeilla historian tapahtumista. Kultainen pää merkitsi Babylonian valtakuntaa. Muut osat kuvasivat sitä seuraavia maailman valtoja: Persian mahtia, Aleksanteri Suuren hellenististä aikakautta ja Rooman maailmanvaltaa.

Tähän uneen Jumala kätki myös ennustuksen taivasten valtakunnasta: ”kivestä, joka oli osunut patsaseen, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maailman.” Danielin saama selitys kiven merkitykseen kuuluu: ”Noiden kuninkaiden aikana on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka ei ikinä tuhoudu, eikä sitä valtakuntaa anneta toiselle kansalle. Se murskaa lopullisesti kaikki nuo valtakunnat, ja se pysyy ikuisesti.” Matteuksen evankeliumista huomaamme, että Jeesus on tämän ennustuksen täyttymys: ”Joka tähän kiveen kaatuu, se ruhjoutuu, ja jonka päälle tämä kivi kaatuu, sen se murskaa.” (Matt. 21:44)

Kivi liikkui ilman ihmiskäden kosketusta eli Jumalan voimasta. Kun Jumalan valtakunta syntyy ja etenee, ei siihen tarvita ihmisen voimaa. Siten voidaan saada aikaan ulkonaista pakkoa, mutta Jumala vaikuttaa Hengellään meissä synnintunnon lisäksi, sisäistä halua ja tahtoa elää hänen omanaan. Tämä maailma ei kehity Jumalan valtakunnaksi, vaan Jumalan valtakunta on jo tässä maailmassa. Mutta ei tästä maailmasta. Jumalan valtakunta on kuin peltoon kätketty aarre, joka muuttaa löytäjänsä elämän. Se on kuin helmikauppias, joka maksaa kaikkensa löytääkseen kallisarvoisen helmen. Se helmi olet sinä. (Matt. 13: 44-6)

Henki vaikuttaa evankeliumissa: vaikka olet monella tavalla rikkonut Jumalan tahtoa, saat kaiken anteeksi. Jumalan pyhyys paljastaa syntimme. Hänen armonsa avaa taivaan. Mitkä ikinä syntisi ovatkaan isänä, äitinä, poika, tyttärenä, ovat ne Kristuksen tähden anteeksi annetut. Helmi voi likaantua, ja likaantuukin päivittäin. Mutta Jumalan Henki puhdistaa. Aina uudestaan ja uudestaan.

Danielin elämästä opimme miten uskova elää kahden maan kansalaisena. Maallinen kotimaamme on Suomi, mutta hengellinen isänmaamme on Jumalan valtakunta. Samoin kuin Daniel rakensi virkamiehenä Babylonin valtakuntaa, me rakennamme Suomen yhteiskuntaa. Tästä esivallan kunnioittamisesta apostoli Paavali puhui kattavasti päivän epistolassa: ”Jokaisen on suostuttava esivaltansa alaisuuteen. Eihän ole esivaltaa, joka ei olisi Jumalalta peräisin, häneltä ovat vallankäyttäjät saaneet valtuutensa. Joka vastustaa esivaltaa, nousee siis Jumalan säädöstä vastaan...” (Room. 13) On hyvä huomata, että Paavali kirjoitti aikana, jolloin Roomassa käytännöllisesti katsoen keisaria palvottiin jumalana.

Esivallalla on tärkeä tehtävä mahdollistaa hyvä elämä ja uskonnonvapaus. Jos esivaltaa ei olisi esimerkiksi järjestystä, oikeutta ja terveydenhuoltoa ylläpitämässä, vallitsisi vahvimman oikeus ja viidakon lait.

”Esivalta ei kannata miekkaa turhaan. Se on Jumalan palvelija ja panee täytäntöön väärintekijälle kuuluvan rangaistuksen.”, kirjoittaa Paavali. Moni on miettinyt, että voiko kristitty toimia poliisina tai sotilaana. Kyllä voi. Poliisin tunnusmerkki miekan alkuperä on juuri tässä Paavalin sanassa. Virkatehtävissä ihminen hän ei toimi omissa nimissään vaan esivallan edustajana. On oikein ja hyvä puolustaa kotimaataan, jos sen kimppuun hyökätään.

Eräänä päivänä Daniel joutui mahdottomaan tilanteeseen, kun korkeat virkamiehet olivat kateellisia hänen tiedoista ja taidoista. ”Silloin toiset valvojat ja satraapit alkoivat etsiä sopivaa aihetta voidakseen syyttää Danielia valtakunnan vahingoittamisesta. Mitään syytöstä he eivät kuitenkaan pystyneet esittämään, sillä Daniel oli rehellinen eikä mitään laiminlyöntiä tai rikkomusta löytynyt.” (Dan. 6:5-6)

Kun eivät löytäneet oikeaa syytä, he keksivät syyn! Suunnitelma oli selvä: Danielista täytyi päästä eroon keinolla millä hyvänsä. Lopulta tekosyy löytyi Danielin uskonnosta. He tiesivät, että Danielille oli tärkeätä rukoilla Jumalaansa. He olivat varmoja, että tästä hän ei voisi tinkiä. Niinpä nämä satraapit juonivat lakiehdotuksen, että jos joku valtakunnassa rukoilee kolmenkymmenen päivän aikana ketä tahansa muuta paitsi kuningasta, hänet heitettäkään leijonien luolaan.

Miten sinä toimitaisit tuollaisessa tilanteessa: Lopettaisitko rukouksen kuukaudeksi eli oman uskon harjoittamiseen, jotta voisit säilyttää työpaikan ja vaiko rikkoisitko valtakunnan lakia jatkamalla rukouksia?

Danielin päätös oli selvä: hän jatkoi rukouksia kolmesti päivässä kotinsa ikkunan ääressä aivan kuten aikaisemminkin. (Dan. 6:11) Tarvittaessa hän oli valmis luopumaan maallisesta menestyksestä, nousukiitosta urastaan ja jopa hengestään, koska hänelle oli tärkeämpää elää Jumalan tahdon mukaan.

Danielin päätös on meille nykyajan uskoville rohkaiseva esimerkki, jos joudumme samankaltaisiin tilanteisiin. Samoin kuin kultakin koetellaan tulessa myös meidän uskoamme koetellaan. (1. Piet. 1:7) Uskonelämään kuuluu se, että Jumala sallii meidän joutua koettelemuksiin, niiden on tarkoitus vahvistaa uskoamme. Tulikokeista selviäminen vahvistaa uskoa. Entä miten kävi Danielin? Hänet heitettiin leijonien luolaan. Mutta ihmeellisesti Jumala pelasti hänet. Danielista tuli pitkäaikainen ja erittäin arvostettu valtiomies. Ja profeetta. (Matt. 24:15)

Lopuksi.

Tänään kiitämme Jumalaa omasta isästämme, ja kaikesta siitä hyvästä mitä olemme hänen kauttaan saaneet. Kiitämme Jumalaa myös siitä, että meillä on Suomessa hyvä esivalta. *Katekismus* kokoaa kristillisen opetuksen isästä ja äidistä sekä esivallasta neljännen käskyn selityksessään:

”Jumalan tahto on, että jokaisella lapsella on isä ja äiti. Heille kuuluu erityinen arvo ja kunnioitus siksi, että he ovat vanhempiamme. Vanhempien tehtävä on suojella lasta huolehtimalla hänen hyvinvoinnistaan ja kasvatuksestaan. Heidän tulee ohjata häntä tuntemaan Jumala ja rakastamaan lähimmäistä. Lapsella puolestaan on tarve ja oikeus voida kunnioittaa vanhempiaan.”

”Yhteiskunnassa julkinen vallankäyttö on uskottu esivallalle. Sen velvollisuutena on suojella kaikkia kansalaisia ja huolehtia oikeuden toteutumisesta. Hyvä esivalta on Jumalan parhaita lahjoja. Uskollisuus Jumalalle on kuitenkin tärkeämpää kuin ihmisten totteleminen.”

Amen.